

VELINY

Odpovědi pro matematické úlohy.

- 1 Stezka rytíře Velingera – na začátku cyklostezky z Velin do Borohrádku

Odpověď: 36

Řešení: $5 + 7 + 11 + 13 = 36$

- 2 Altán u kostela

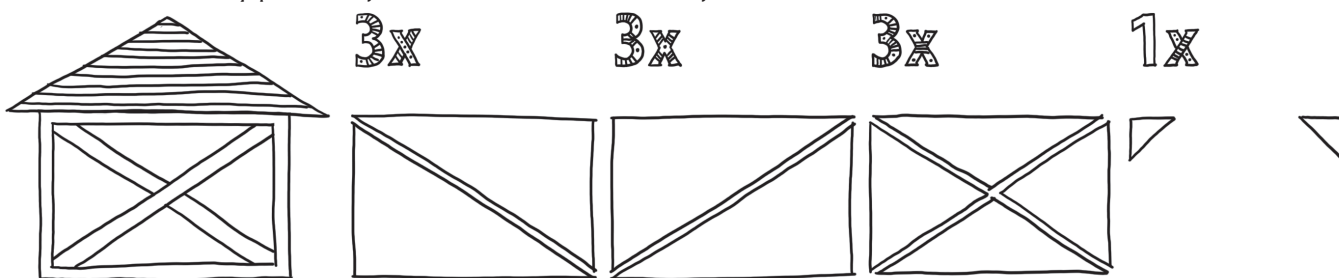
Odpověď: 26

Řešení: $3 \cdot 8 + 2 = 26$

Altán má 3 stěny vyplněné dlouhými trámy (obrázek zde v řešení ukazuje dva typy trojúhelníků – malé a velké).

Malé jsou v každé stěně altánu 4, velké také 4, dohromady tedy $3 \cdot 8 = 24$. Přední „prázdná“ stěna altánu má ale v horních rozích dva jiné malé zpevňující trojúhelníky, proto $24 + 2 = 26$.

Celkový počet trojúhelníků ve stěnách altánu je 26.

- 3 Osmiboká zvonice

Odpověď: a) jedna čtyřadvacetina

Řešení: V obdélníku je dvacet čtyři řad šindelů, proto $1/24$.

- 4 Osmiboká zvonice – dolní střecha

Odpověď: b) 4,2 %

Řešení: V obdélníkovém poli spodní střechy zvonice je 24 řad šindelů.

1 řada tvoří $(1 : 24) \cdot 100 \% = 4,2 \%$

- 5 Tabule u altánu – mizející ovoce

Odpověď: a) 2 švestky

Řešení: Bylo vysázeno 13 ks ovocných stromů (jabloní, hrušní a švestek), proto 2 švestky.
 $13 \text{ stromů} = 5 \text{ jabloní} + 6 \text{ hrušní} + 2 \text{ švestky}$.

- 6 Ukazatel u kostela I

Odpověď: 13 km

Řešení: Obrázek ukazatelů; $9 + 4 = 13$

7 Ukazatel u kostela II

Odpověď: 2krát

Řešení: $9 + 4 = 13$
 $13 + 13 = 26$
 $26 : 13 = 2$

8 Ukazatel u kostela III

Odpověď: 2 km

Řešení: Rozdíl jsou 2 km.
Z Velin do Horního Jelení je cesta dlouhá 4 km, z Velin Na Spálenisko je to o 2 km kratší.

9 Rozcestník u kostela

Odpověď: f) 1 hodina a 35 minut

Řešení: Trasa měří 6,5 km. Rychlostí 6 km/hod ji ujdou za 1 hodinu a 5 minut, musíme ale ještě přičíst 30 minut prohlídky kostela ve Velinách.
 $60 \text{ min} / 6 \text{ km} = 10 \text{ min na } 1 \text{ km}$. $10 \text{ min.} \times 6,5 \text{ km} = 65 \text{ min}$, tj. 1 h a 5 minut.

ODPOVĚDI

VELINY

Příklady odpovědí pro vybrané čtenářské úlohy. Kde odpovědi nejsou, zvládneš to sám/sama.

- 2
- Jeník byl synem robotníka, jehož stavení stálo u cesty od Věžiště k Jelení.
 - Jeník byl hezký hoch a bylo v něm cosi jiného, jemnějšího než v ostatních selských chasnicích. Uměl se svým tmným okem podívat tak upřímně, že naráz každého získal.
 - Jeník a dcera hradního pána se milovali. Scházeli se u studánky Železná a šeptali si přísahy věrnosti.

3 **Příklad tragického konce:**

Hradní pán v návalu vzteku zabije oba mladé milence. Studánka se naplní jejich krví a už nikdy neosvěží žíznivé poutníky. Hradní pán zešílí žalem a zbytek života prožije v temné věži, kde ho trápí výčitky svědomí.

Nebo:

Hradní pán, v návalu hněvu, sice Jeníka nezabije hned, ale nechá ho uvěznit v hluboké kobce. Dcera, zoufalá a v domnění, že je Jeník mrtvý, se ze žalu pomátne a umírá. Hradní pán, zlomený ztrátou dcery a výčitkami svědomí, umírá krátce nato. Studánka Železná se stává symbolem zmařené lásky a tragédie.

Příklad romantického konce:

Hradní pán, když vidí upřímnou lásku své dcery a Jeníka, si uvědomí svou chybu. S pokorou jim požehná a odvede je na svůj hrad. Jeník se stane jeho zetěm a všichni žijí šťastně až do smrti. Studánka Železná se stane symbolem jejich lásky a místem, kde se scházejí zamilované páry.

Nebo:

Hradní pán, ačkoliv v první chvíli rozrušený, si uvědomí upřímnou lásku mezi svou dcerou a Jeníkem. Vidí v jejich očích odraz své vlastní mladosti a pochopí, že lásku nelze násilím potlačit. S těžkým srdcem, ale s pochopením pro city své dcery, Jeníkovi odpustí a požehná jejich svazku. Jeník se stane právoplatným členem hradní rodiny a s dcerou hradního pána žijí šťastně a v míru. Studánka Železná se stane symbolem jejich lásky a místem, kde se lidé scházejí, aby si připomněli sílu citu a odpuštění.

Příklad vtipného konce:

Hradní pán v návalu vzteku uklouzne a spadne do studánky. Jeník s jeho dcerou se začnou smát a uvědomí si, jak směšné bylo jejich tajné scházení. Hradní pán se vynoří z vody a s úsměvem jim odpustí. Studánka Železná se stane místem veselých setkání a koupání.

Nebo:

Hradní pán, když uvidí svou dceru s Jeníkem, nejprve se rozzuří. Pak si ale všimne, že Jeník má na sobě jeho staré, záplatované kalhoty, které mu kdysi daroval. Uvědomí si, že Jeník je ve skutečnosti synem jeho dávného přítele, kterého si velmi vážil. Hradní pán se začne smát a uvědomí si absurditu celé situace. S úsměvem jim požehná a uspořádá velkou svatbu. Studánka Železná se stane místem veselých oslav a vyprávění o tom, jak láska a humor dokážou překonat i ty největší překážky.

- 4
- Rumělec** = Červeň v tváři.
 - Prchlivost** = Vznětlivost, hněvivost.
 - Jinoch** = Mladý muž.
 - Pašije** = Vyprávění o utrpení Ježíše Krista.
 - Almužna** = Dar chudému.

- 5** **Obhájce:** Hradní pán jednal v afektu a v domnění, že chrání svou dceru před nebezpečím. Jeho čin byl nešťastný, ale neúmyslný. V době, kdy se příběh odehrává, bylo běžné, že otec rozhodoval o životě svých dětí a měl právo trestat jejich neposlušnost. Hradní pán byl navíc v těžké situaci, protože se bál o pověst své dcery a celé rodiny. Jeník byl pro něj pouhý „chám“, tedy člověk z podřadné společenské vrstvy, a proto se mu zdálo nemyslitelné, aby se s jeho dcerou stýkal.
- Žalobce:** Hradní pán zneužil svou moc a zavraždil nevinného mladíka. Jeho prchlivost a pýcha vedly k tragédii. Hradní pán neměl právo rozhodovat o životě Jeníka a jeho dcera měla právo na lásku a svobodnou volbu partnera. Hradní pán jednal ukvapeně a nepřemýšlel o následcích svého činu. Měl si nejprve s Jeníkem a dcerou v klidu pohovořit a zjistit, jaké jsou jejich city a záměry.
-

- 6** **Například:** Růžena
Zdůvodnění: Jméno Růžena se hodí k její kráse a jemnosti. Růže je symbolem lásky a krásy, což vystihuje její povahu.
Nebo: Jitka
Zdůvodnění: Jméno Jitka se mi zdá pro dceru hradního pána nejvhodnější. Je to české jméno, které znamená „jitro, ranní hvězda“. Krása dívky je v pověsti přirovnávána k jarnímu jitru, takže se toto jméno k ní perfektně hodí. Jitka je navíc jméno jemné, ale zároveň silné a odhodlané, což vystihuje povahu dívky, která se dokázala vzepřít svému otci a bojovat za svou lásku.
-

- 7** **Hlavní témata v textu:**
Láska: Pověst líčí tragickou lásku mezi hradní dcerou a chudým Jeníkem.
Pýcha a hrdost: Hrdost a pýcha hradního pána vedou k tragédii a jeho posmrtnému trestu.
Spravedlnost a trest: Pověst naznačuje, že spravedlnost nakonec dolehne i na ty nejmocnější, kteří se proviní.
Tragédie: Pověst končí tragicky pro všechny zúčastněné - dcera a Jeník zemřou, hradní pán po smrti trpí.
Sociální rozdíly: Pověst zobrazuje kontrast mezi bohatým hradním pánem a chudým robotníkem a jejich dětmi.
-

- 8** **Řádky křížovky:** 1. VĚŽIŠTĚ
2. TESÁKEM
3. ŽELEZNĀ
4. JITRO
5. ROBOTNÍK
6. LÁSKY
Tajenka: VELINY
Souvislost: Máte pravdu, Věžišť se nachází v těsné blízkosti Velin a je s nimi úzce spjato. Je sice katastrálně vedeno pod obcí Ostřetín, ale fakticky a historicky je Věžišť s Velinami spojeno.
-

- 9** Hradní pán by mohl najít klid po smrti, pokud by se kajícím postavil ke svému činu a pokusil se odčinit svou vinu.

Úkoly pro hradního pána:

- Uznat svou vinu: Hradní pán by si měl upřímně přiznat, že jeho hněv a pýcha vedly k smrti dvou nevinných lidí.
- Prosit o odpuštění: Měl by prosit o odpuštění dceru i Jeníka, a to u studánky Železná, kde se tragédie odehrála.
- Konat dobro: Hradní pán by se mohl po smrti snažit konat dobro a pomáhat lidem, aby odčinil své hříchy.
-

Odvážný hrdina by mohl hradního pána zbavit prokletí tím, že by splnil následující úkoly:

Úkoly pro hrdinu:

- Přinést oběť: Hrdina by mohl přinést ke studánce Železná oběť, která by symbolizovala smíření a odpuštění.
- Prokázat soucit: Hrdina by měl prokázat soucit s hradním pánem a jeho dcerou a pochopit jejich tragický osud.
- Překonat strach: Hrdina by se musel postavit strachu a vstoupit do zakletého hradu, aby mohl hradnímu pánovi pomoci.
- Najít klid: Hrdina by měl najít způsob, jak přinést klid a mír do duše hradního pána a ukončit jeho posmrtné trápení.